

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים י' בשבט תשע"ז
6 בפברואר 2017
032/2017

חשבונות המאזן הלאומי¹ לשנת 2015 National Balance Sheet Accounts for 2015

בסוף שנת 2015:

- סך הרכוש הלאומי² בישראל היה 2,724 מיליארד ש"ח, פי 2.3 מהתמ"ג, והסתכם ב-325 אלף ש"ח לנפש.
- שווי השוק³ של הנכסים הפיננסיים של משקי הבית הסתכם ב-2,810 מיליארד ש"ח, ממוצע של כ-1.2 מיליון ש"ח למשק בית.
- ההתחייבויות של משקי הבית עמדו על 565 מיליארד ש"ח, ממוצע של 234 אלף ש"ח למשק בית.
- שווי השוק של הנכסים הפיננסיים של מגזר החברות הלא פיננסיות היה 983 מיליארד ש"ח, ושווי ההתחייבויות שלו (ללא מניות) היה 874 מיליארד ש"ח.
- שווי השוק של הנכסים הפיננסיים של המגזר הפיננסי היה 2,801 מיליארד ש"ח, ושווי ההתחייבויות שלו (ללא מניות) נאמד ב-2,665 מיליארד ש"ח.
- שווי השוק של הנכסים הפיננסיים של המגזר הממשלתי היה 259 מיליארד ש"ח, ואילו שווי ההתחייבויות שלו עמד על 908 מיליארד ש"ח.
- התוצר המקומי הגולמי היה 1,164 מיליארד ש"ח.

[ללוחות ולנתוני התרשימים](#)

[להסברים](#)

¹ המאזן הלאומי הוא סיכום המאזנים של המגזרים המקומיים במשק - פירוט ערכי הנכסים וההתחייבויות של המגזרים המוסדיים ושל המשק כולו בנקודת זמן נתונה.

² הרכוש הלאומי - סיכום הערך הנקי של המגזרים המקומיים במשק (הערך הנקי הוא ההפרש בין שווי השוק של הנכסים וההתחייבויות של כל מגזר). ערך מצרפי זה שווה גם לסכום הנכסים הלא-פיננסיים של המגזרים המקומיים (למעט ערך הקרקע), בתוספת הנכסים הפיננסיים נטו של המשק בחו"ל.

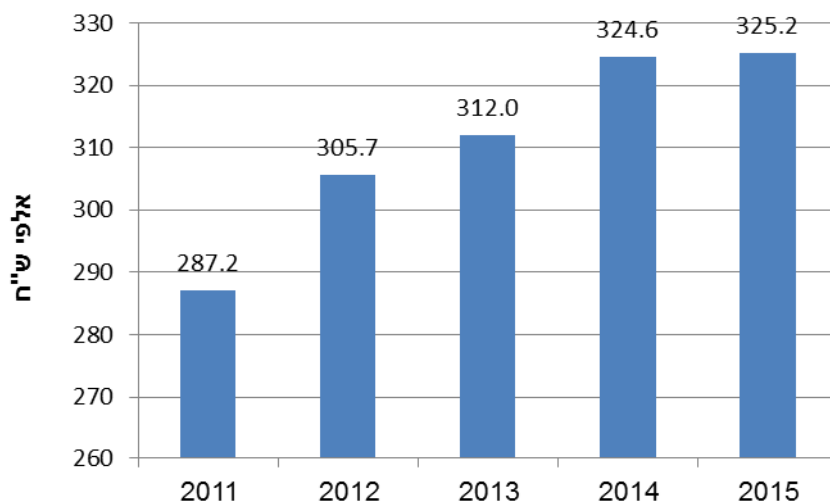
³ כאשר לא קיים מחיר שוק עבור נכס פיננסי השיערוך ייעשה בהתאם לנכס הסחיר הדומה ביותר.

המאזן הלאומי המאוחד⁴ מסכם את יתרות הנכסים הלא פיננסיים ואת הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים של כל אחד מהמגזרים המוסדיים במשק (פרוט המגזרים בנספח ההסברים בסוף ההודעה) מול מגזרים אחרים, לסוף השנה. סה"כ הנכסים (הלא פיננסיים המיוצרים והנכסים הפיננסיים) של המגזרים במשק, הסתכמו בשנת 2015 ב-9,378 מיליארד ש"ח (במחירי סוף שנה), עלייה של 4.2% לעומת שנת 2014. ההתחייבויות במשק כולל מניות (שהסתכמו בשנת 2015 ב-6,654 מיליארד ש"ח) עלו ב-5.1% לעומת שנת 2014. ההפרש בין הנכסים וההתחייבויות של כלל המשק הנו הרכוש הלאומי - הרכוש הלאומי (שהסתכמו בסוף שנת 2015 ב-2,724 מיליארד ש"ח) עלה ב-2.2% לעומת שנת 2014.

הרכוש הלאומי

המרכיב העיקרי של הרכוש הלאומי הוא הנכסים הלא פיננסיים שמהווים כ-90% מכלל הרכוש. במרכיב זה חלה עלייה של 3.1% בסוף שנת 2015, בהמשך לעלייה של 5% בסוף שנת 2014. במרכיב השני של הרכוש הלאומי, נכסים פיננסיים נטו של המשק בחו"ל, חלה ירידה של 5.4% בסוף שנת 2015 בהמשך לעלייה של 16.4% בסוף שנת 2014. בשנת 2015 סך הרכוש הלאומי בישראל, 2,724 מיליארד ש"ח, היה פי 2.3 מהתוצר, בהשוואה ל-2.4 בשנת 2014. הרכוש הלאומי לנפש עמד בסוף 2015 על 325 אלף ש"ח, כמו בסוף שנת 2014 ו-312 אלף ש"ח בסוף 2013.

תרשים 1 - רכוש לאומי לנפש, 2011-2015

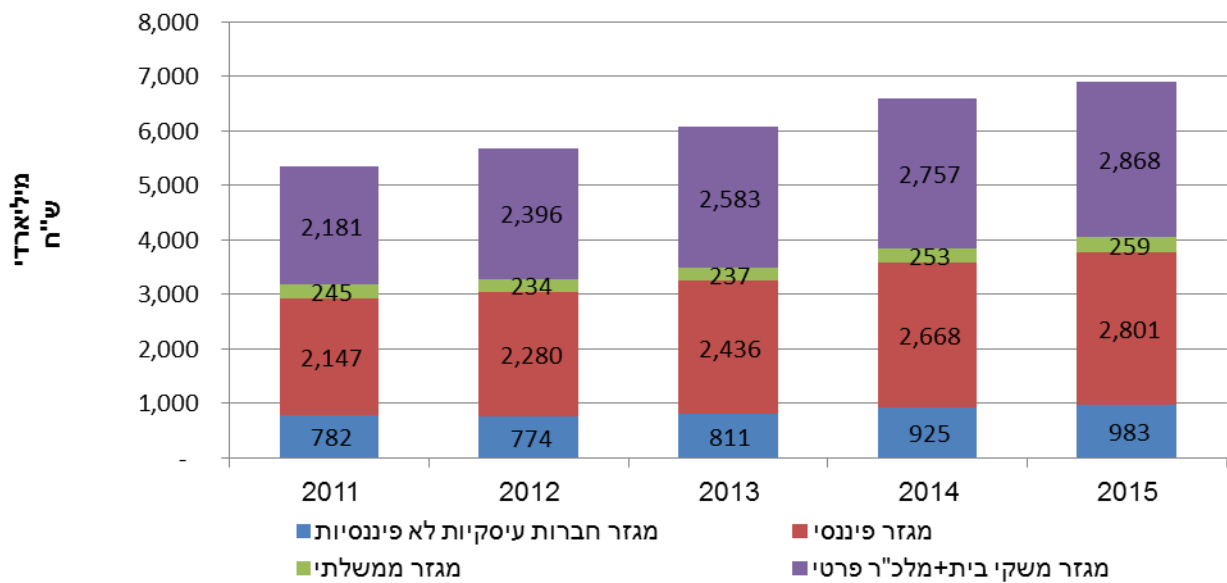
⁴ נכסים פיננסיים/התחייבויות פיננסיות בין יחידות פיננסיות בתוך אותו מגזר או תת-מגזר אינם נכללים במאזן הלאומי. במובן זה הנכסים/ההתחייבויות מוצגים למעשה כנובעים מ"מאזן מאוחד" של המגזר.

הנכסים במאזן הלאומי⁵

במאזן הלאומי מוצגים סה"כ הנכסים של המגזרים במשק - שכוללים נכסים פיננסיים ולא פיננסיים, (למעט ערך הקרקע ונכסים לא מיוצרים אחרים). סה"כ הנכסים הסתכמו בסוף שנת 2015 ב-9,378 מיליארד ש"ח, פי 8.1 מהתמ"ג.

סה"כ הנכסים הפיננסיים במשק הסתכמו ב-6,911 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015, עלייה של 4.7% לעומת שנת 2014.

תרשים 2 - סה"כ נכסים הפיננסיים של המגזרים במשק 2011-2015

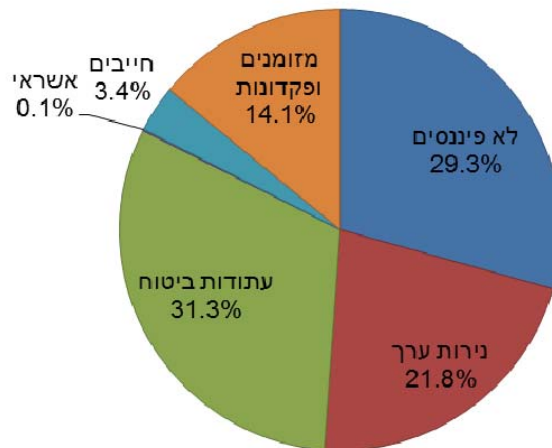

⁵ נכסים פיננסיים/התחייבויות פיננסיות בין יחידות פיננסיות בתוך אותו מגזר או תת-מגזר, אינם נכללים במאזן הלאומי. במובן זה הנכסים/התחייבויות מוצגים למעשה כנובעים מ-"מאזן מאוחד" של המגזר.

הנכסים של מגזר משקי הבית

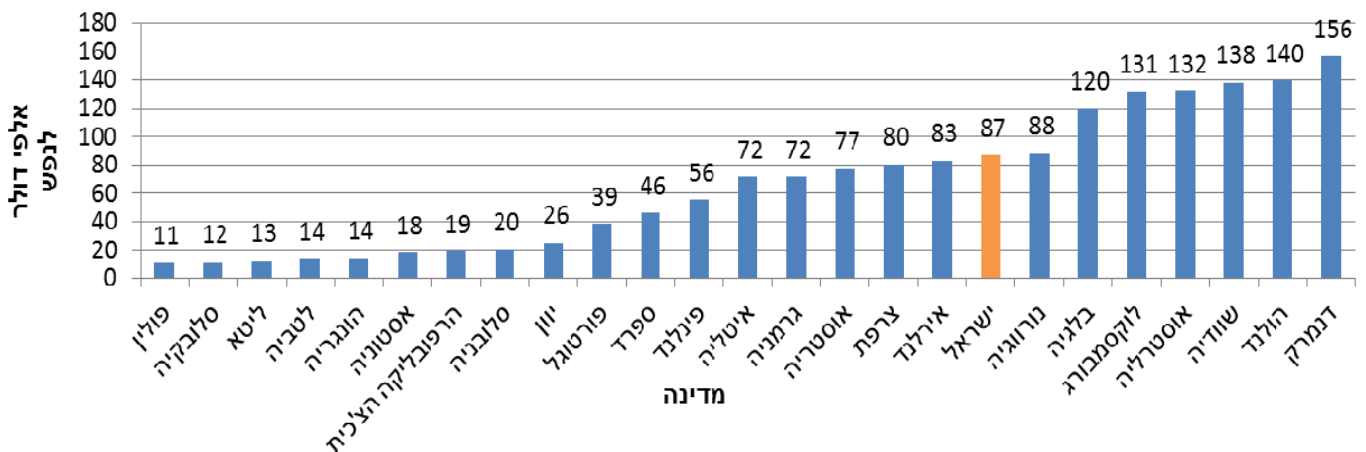
מגזר משקי הבית (ללא מלכ"ר פרטי) החזיק בסוף שנת 2015 בחלק הגדול ביותר של נכסי המשק. חלקו של מגזר משקי הבית בסך הנכסים עמד על 42.4%. הנכסים העיקריים של משקי הבית הנם הנכסים הלא פיננסיים, שהם 29.3% מסך הנכסים של משקי הבית, עתודות הביטוח (הכוללות ביטוח חיים, פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות), שמהוות 31.3% מערך הנכסים והחזקת ניירות ערך (בעיקר אג"ח, קרנות נאמנות ומניות) המהווה 21.8% מסך כל הנכסים.

תרשים 3 - התפלגות הנכסים של משקי הבית, 2015

סך הנכסים הפיננסיים של משקי הבית עמד בסוף שנת 2015 על 2,810 מיליארד ש"ח. ממוצע הנכסים הפיננסיים למשק בית היה 1.2 מיליון ש"ח, בדומה לשנת 2014. הנכסים הפיננסיים לנפש עמדו על 335 אלף ש"ח.

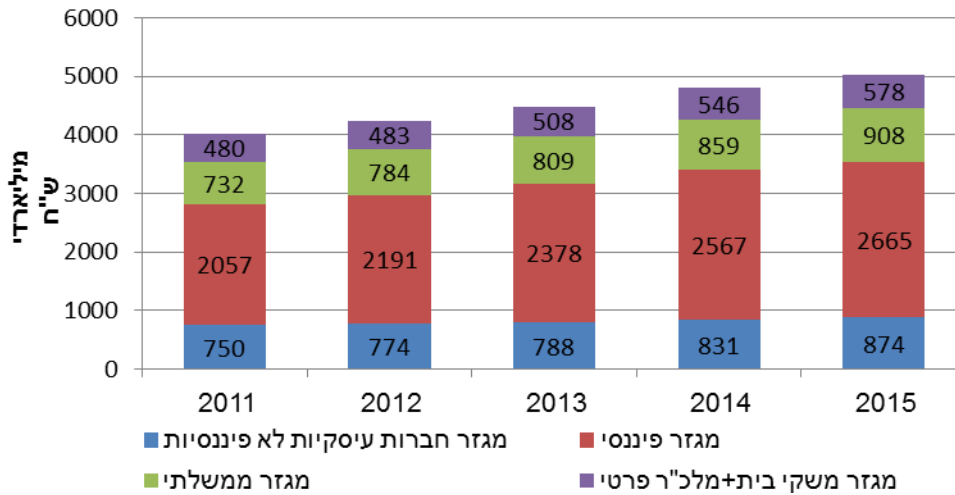
תרשים 4 - נכסים פיננסיים של משקי הבית לנפש - השוואה בין-לאומית

התחייבויות במאזן הלאומי⁶

סה"כ ההתחייבויות במאזן הלאומי, כולל המניות הסתכמו בסוף שנת 2015 ב-6,654 מיליארד ש"ח, עלייה של 5.1% לעומת שנת 2014, סה"כ ההתחייבויות ללא מניות עלו ב-4.6% ושווי השוק של המניות עלה ב-6.6%.

תרשים 5 - סה"כ התחייבויות ללא מניות של המגזרים במשק 2015-2011

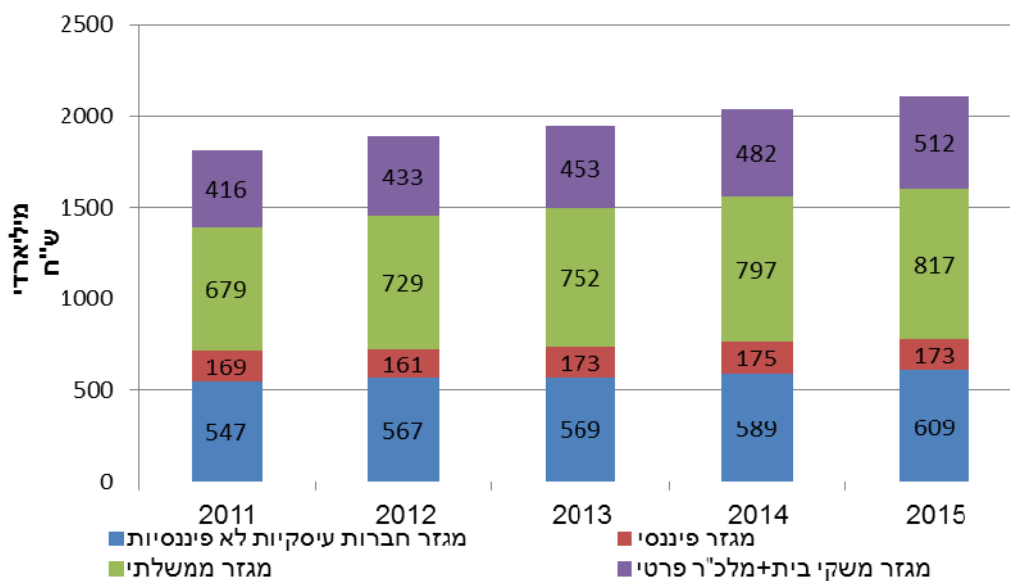

סה"כ החוב במאזן הלאומי

סה"כ החוב במאזן הלאומי (הנכלל בהתחייבויות המשק ומהווה 31% מהן) כולל אשראי בנקאי וחוץ בנקאי ומכשירי חוב: אגרות חוב סחירות (כולל מק"מ ותעודות סל) ולא סחירות (כאמור, החוב בין תתי-מגזרים השייכים לאותו מגזר מקוזז).

סה"כ החוב במאזן הלאומי הסתכם בסוף שנת 2015 ב-2,110 מיליארד ש"ח, עלייה של 3.3% לעומת שנת 2014. חלקם של מכשירי החוב מסך החוב הנו 51.1%.

תרשים 6 - סה"כ החוב במשק, 2015-2011

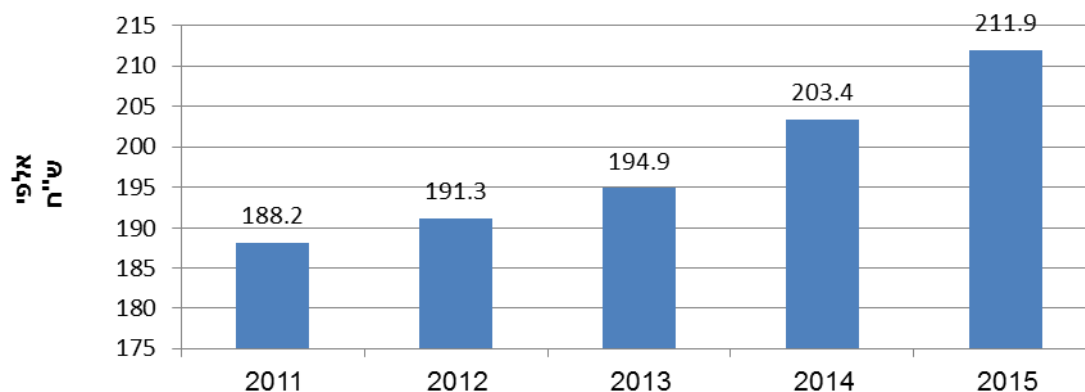

⁶ נכסים פיננסיים/התחייבויות פיננסיות בין יחידות פיננסיות בתוך אותו מגזר או תת-מגזר, אינם נכללים במאזן הלאומי. במובן זה הנכסים/התחייבויות מוצגים למעשה כנובעים מ-"מאזן מאוחד" של המגזר.

חוב משקי בית

האשראי לכלל משקי הבית (ללא מלכ"ר פרטי) הסתכם בסוף שנת 2015 ב-511 מיליארד ש"ח, וב-211.9 אלפי ש"ח למשק בית בודד. האשראי למשקי בית ברובו הגדול מבוסס על אשראי בנקאי (94% בשנת 2015).

תרשים 7 - אשראי ממוצע למשק בית, 2011-2015

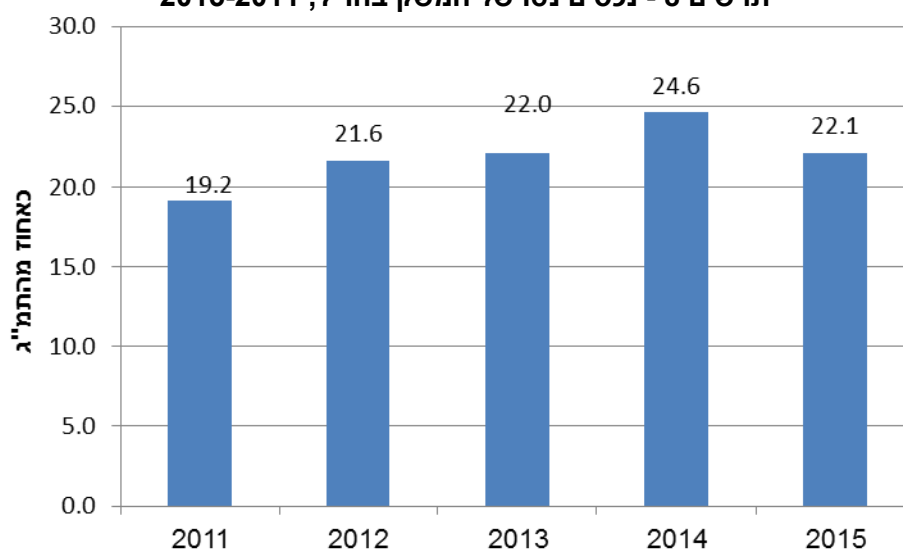
חוב המגזר הממשלתי (ללא התחייבויות לפנסיה תקציבית)

חוב המגזר הממשלתי המאוחד (ממשלה, מלכ"ר ציבורי ורשויות) מורכב בעיקר מאגרות חוב שהנפיקה הממשלה בארץ ובחו"ל (98% מהחוב) והסתכם בסוף שנת 2015 ב-817 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-797 מיליארד בסוף 2014. החוב הממשלתי היה בשנת 2015 70% מהתמ"ג, כאשר בשנת 2014 היה 72% מהתמ"ג. האג"ח הממשלתי מוחזק בעיקר על ידי קרנות הפנסיה - 29%, חברות הביטוח - 14% ו-13% מהאג"ח מחזיקים תושבי חו"ל.

הנכסים נטו של המשק בחו"ל

ערך הנכסים נטו של המשק בחו"ל הוא ההפרש בין הנכסים הפיננסיים של המשק בחו"ל לבין ההתחייבויות של המשק בחו"ל. ערך זה הסתכם בסוף שנת 2015 ב-257 מיליארד ש"ח לאחר שעמד על 272 מיליארד ש"ח בסוף 2014.

תרשים 8 - נכסים נטו של המשק בחו"ל, 2011-2015

הסברים

חלוקת המשק למגזרים מאפשרת לכלול תחת אותו סיווג יחידות מוסדיות שהתנהגותן הכלכלית ומטרותיהן דומות.

מגזר משקי בית

המגזר כולל את כל משקי הבית ותושבי המדינה, בתוספת עסקים בבעלות משקי בית שאינם מאוגדים כחברות.

מגזר מוסדות ללא כוונת רווח המשרתים משקי בית

אלה מוסדות ללא כוונת רווח שעיקר הוצאותיהם אינם ממומנות על ידי הממשלה. במגזר זה מלכ"רים המספקים סחורות או שירותים לחבריהם או למשקי בית אחרים ללא תמורה או במחיר שאינו משמעותי מבחינה כלכלית.

מגזר החברות הלא פיננסיות

מגזר החברות והחברות למחצה הלא פיננסיות העוסקות ביצור סחורות ושירותים הנסחרים בשוק. כולל חברות ממשלתיות, חברות זרות וחברות מקומיות פרטיות.

המגזר הפיננסי

המגזר כולל את כל החברות והחברות למחצה, העוסקות בתיווך פיננסי או בשירותים נלווים לתיווך פיננסי.

המגזר הפיננסי מורכב מכמה תת-מגזרים:

הבנק המרכזי - המוסד הפיננסי הציבורי בעל הסמכות המוניטרית במשק.

מוסדות המקבלים פיקדונות (בנקים) - כל החברות והחברות למחצה, למעט הבנק המרכזי, שפעילותן היא תיווך פיננסי והחזקת התחייבויות בצורת פיקדונות.

מתווכים פיננסיים אחרים - מגזר משנה זה כלולות כל החברות והחברות למחצה העוסקות בתיווך פיננסי, למעט מוסדות מקבלי פיקדונות, חברות בטוח וקרנות פנסיה. בין החברות הכלולות במגזר זה אפשר לציין חברות אחזקה, חברות המספקות אשראי לצרכנים או ממון לאנשים פרטיים, חברות Leasing ואחרות. בישראל כולל תת מגזר זה גם את קרנות השתלמות, וקופות גמל.

קרנות השקעה כספיות - עוסקות בהשקעות משותפות ומגייסות כספים על ידי הנפקת מניות או תעודות לציבור. ההון המגויס מושקע בעיקר במכשירי שוק הכסף, תעודות השתתפות של קרנות נאמנות כספיות, נכסים סחירים בעלי מועד פירעון של עד שנה, פיקדונות בבנקים ומכשירים השואפים לשיעור החזר המתקרב לשיעור החזר של מכשירי שוק הכסף.

קרנות השקעה לא כספיות - עוסקות בהשקעות משותפות ומגייסות כספים על ידי הנפקת מניות או תעודות לציבור ואינן קרנות השקעה כספיות, בשונה מהקרנות הכספיות, הללו משקיעות גם בנכסים לטווח ארוך וגם בנכסים לא פיננסיים (כגון נדל"ן).

מוסדות עזר - שירותים נלווים לתיווך פיננסי על ידי סוכנים מתמחים או על ידי מתווכים פיננסיים כפעילות משנית. יחידות אלו אינן עוסקות בעצמן בתיווך פיננסי והן כוללות חברות וחברות למחצה העוסקות בניהול תיקי השקעות ובערבויות פיננסיות, סוכנויות בטוח, בורסה לניירות ערך סוחרי מט"ח וכד'.

חברות ביטוח - כל חברות הביטוח העצמאיות.

קרנות פנסיה - כל קרנות הפנסיה העצמאיות המחזיקות נכסים והתחייבויות ופועלות בשוק הפיננסי באופן עצמאי.

מגזר זה מורכב משלושה תתי מגזרים, כדלקמן:

הממשלה המרכזית והמוסד לבטוח לאומי – בתת מגזר זה נכללים המשרדים הממשלתיים, יחידות אחרות שלא ניתן להפרידן מבחינה מוסדית והמוסד לבטוח לאומי.

מוסדות ציבוריים ללא כוונת רווח (מלכ"ר) - מוסדות ללא כוונת רווח המוקמים על ידי הממשלה על מנת לייצר סחורות, ושירותים המסופקים חינם או במחירים שאינם משמעותיים מבחינה כלכלית.

הרשויות המקומיות - הן יחידות אשר תחום סמכותן מוגדר לאזורים גיאוגרפיים מסוימים, הרשאות לגבות מסים מהיחידות המוסדיות בתחום סמכותן והמקבלות, בדרך כלל, מענקים או העברות מהממשלה.